

Sammanfattning: Bokprovning 2025

Barn- och ungdomsboksutgivningen i Sverige 2024 visade en fortsatt bred och stabil utgivning med totalt 2 182 tryckta titlar. Bilderböcker dominerade, följt av faktaböcker, kapitelböcker och mellanåldersböcker. Även om ungdomsboksutgivningen länge har minskat, höll den sig nu på en stabil nivå.

Digitala format visar en minskning av ljudböcker och en fluktuerande utveckling för e-böcker. Trots detta är digital originalutgivning begränsad – de flesta digitala titlar utges också i tryckt form. Böckerna, både fysiska och digitala, speglar barns vardag, men även spekulativ fiktion som fantasy och science fiction är vanlig, särskilt för äldre läsare.

Tematiskt avspeglas samtida ämnen som artificiell intelligens, EPA-kultur, religion, och intresset för folketro. AI förekommer både som tema i berättelser och som verktyg för att skapa text och bild. Flera böcker producerades helt eller delvis med hjälp av AI. Diskussioner om upphovsrätt och estetik är aktuella inom bokbranschen.

Utgivningen domineras fortfarande av ett fåtal stora förlag, men hybridförlagens roll ökar. Under 2024 utgavs 268 titlar via hybridförlag, vilket är 12 % av all utgivning. Debutanter är vanliga bland dessa titlar, ofta med syfte att belysa underrepresenterade perspektiv eller egna erfarenheter.

Läsning som motiv förekommer i cirka 40 titlar. Läsning kopplas till personlig utveckling, magi och kunskapsinhämtning. Fysiska böcker dominerar även i berättelserna – digital läsning är frånvarande. Bibliotek gestaltas ofta nostalgiskt, liksom klassiska böcker och traditionella läsroller.

För de yngsta (0–3 år) betonas interaktivitet och rörelse. Böckerna fokuserar på kroppen, vardagen och känslor, ofta med ljud, flikar eller taktila inslag. Form och rytm är centrala berättargrepp.

Häxor förekommer i många former – från klassiskt monstuösa till hämndlystna och sympatiska. Häxfiguren används för att belysa makt, marginalisering och kvinnliga erfarenheter, men också som humoristisk eller charmig karaktär.

Kapitelböcker och mellanåldersböcker präglas av bokserier, teknikens roll i barns liv, humor, bus, samt relationen till vuxna – särskilt pappor. I mellanåldersböcker är fantasy, skräck och identitetssökande vanliga teman.